

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu

PaedDr. Ivany Cimermanovej, PhD.

E-learning ako edukačná stratégia vo vzdelávaní študenta anglického jazyka

Moderné informačno-komunikačné technológie prenikli dnes už do všetkých sfér nášho života a našli si cestu aj do vzdelávania. Často sa hovorí o mnohých ich výhodách, ako nám skracujú vzdialenosti, šetria čas a sprístupňujú nedosiahnuteľné. O nevýhodách sa hovorí menej, nakoľko výhody ich zvyčajne prevážia a zatienia.

Výber témy habilitačnej práce - *E-learning*, preto považujem za aktuálny a z hľadiska jej uchopenia - *E-learning ako edukačná stratégia*, súčasne aj za inšpiratívny. Autorka habilitačnej práce si v nej dala za cieľ porovnať prezenčnú a e-learningovú formu vzdelávania vo vysokoškolskej príprave študentov anglického jazyka, pričom chcela poukázať na skutočnosť, že pri ich aplikácii môžu študenti dosiahnuť porovnateľné výsledky štúdia. V danom prípade teda nešlo o vyzdvihnutie jednej, či druhej formy štúdia, ale o poukázanie na to, že ide o alternatívne formy výučby, pri použití ktorých je možné dosiahnuť identické výsledky štúdia, ktoré však v závislosti od svojich učebných štýlov môžu niektoré skupiny študentov viac alebo menej preferovať.

V súvislosti so svojím zámerom autorka rozdelila svoju prácu do dvoch častí, z ktorých dominantnou časťou sú *Teoretické východiská* (s. 17 - 95) na ktoré nadväzuje výskumná časť s názvom *Aplikácia e-learningu vo vzdelávaní študenta vysokej školy* (s. 96 - 135). Súčasťou práce je aj *Úvod, Záver, Použitá literatúra, Resumé* (keďže je v anglickom jazyku, malo by byť označené ako *Summary*), *Zoznam ilustrácií, tabuliek a grafov, Zoznam skratiek* a 5 príloh.

Prvá, teoretická časť je rozdelená do troch kapitol (1.1 *Prezenčná forma vzdelávania*, s. 19-29, 1.2 *Dištančná forma vzdelávania*, s. 30-77, 1.3. *Učebné štýly vo vyučovaní*, s. 78-95). Všetky tri kapitoly sú ďalej členené do podkapitol, pričom prvá podkapitola prvej i druhej kapitoly (*Aktéri prezenčnej, resp. e-learningovej formy vzdelávania*) má tri identické súčasti. Autorka zameriava svoju pozornosť najprv na učiteľa, potom na žiaka a nakoniec na ich vzájomný vzťah v danej forme vzdelávania. Pri spracovaní tejto problematiky vychádza z prác mnohých domácich i zahraničných autorov, odborníkov na túto problematiku. Čitateľ tak získava jednak prehľad o tom, čo bolo v tejto oblasti dosiahnuté, ale súčasne aj nadobúda dojem, že autorka práce sa v tejto problematike dobre orientuje. Kvalite práce by ale prospelo, keby jej autorka vybrané názory odborníkov nielen deklarovala, ale aj komentovala a zaujala k nim vlastné stanovisko.

Vysvetlenie by si nielen v tejto časti práce, ale celkovo, zaslúžili také pojmy ako „forma“ a „metóda“ vzdelávania, nakoľko autorka ich na rôznych miestach (pozri s. 19, 31, 55, 94, 131 a i.) práce používa v rôznych významoch, aj keď v didaktike má každý z týchto pojmov svoje terminologické postavenie. Podobne „nedovysvetleným“ v práci zostalo, či autorka práce považuje termín „dištančné vzdelávanie“ za ekvivalent termínu „e-learning“ (s. 31, resp. s.45 - tabuľka, s. 96 - výskum). Čo je teda „e-learning“ - edukačná stratégia (ako je uvedené v názve práce), alebo je to forma vzdelávania (str. 31). V každom prípade v názve 2. kapitoly stojí ako protiklad k prezenčnej forme vzdelávania (1. kapitola) pojem dištančná forma vzdelávania. Mohla by autorka k uvedenému zaujať svoje stanovisko?

Druhá kapitola teoretickej časti práce je najrozsiahlejšou časťou celej práce. Autorka sa v nej pokúsila „uchopiť neuchopiteľné“, čím sa viac krát, jemne povedané, zamotala v problematike dištančného vzdelávania tým, že, napríklad, už v úvodnej časti tejto kapitoly z neznámych príčin zaradila do textu kapitoly aj neočíslovaný podnadpis *Materiály v dištančnom vzdelávaní* (s. 32) a v podkapitole 1.2.1.2 *Študent v e-learningu* (nie: v dištančnom vzdelávaní!) sa už od strany 40 zaoberá stratégiami učenia, čo aj na str. 41 uvádza nečíslovaným podnadpisom *Stratégie učenia sa*. Navyše na str. 43 uvádza jednostranovú nečíslovanú vsuvku *Autonómia študenta*. V tretej časti považujeme za informačne zmätočnú (najmä časť „prezenčná forma“) nečíslovanú tabuľku na str. 45-46, kde autorka porovnáva prezenčnú a dištančnú formu vzdelávania.

Podkapitola 1.2.2 *Spracovanie obsahu vzdelávania pre dištančné prostredie* už svojím názvom upúta, nakoľko pojem dištančné prostredie môže mať rôzne interpretácie. Žiaľ, ani po jej prečítaní sa čitateľ neorientuje, nakoľko táto podkapitola je „znôškou všehochuti“ - od definície textu a jeho vlastností, cez princípy programového, resp. programovaného (str. 50-51; ktorý termín je správny?) vyučovania/učenia a fázy počítačového vyučovacieho procesu (s. 51), k tvorbe vzdelávania (s. 53), kde nevieme za akým účelom autorka uvádza nečíslovanú tabuľku na str. 53-54 a rovnako nečíslovanú tabuľku s nadpisom *Jazykové vzdelávanie a technológie* na s. 55-58, až po nečitateľné ukážky e-learningových kurzov z r. 1997. Máme už rok 2014 a od roku 1997 vývoj v oblasti e-learningových kurzov išiel míľovými krokmi dopredu.

Posledná kapitola teoretickej časti 1.3. *Učebné štýly vo vyučovaní* je omnoho konzistentnejšia a venuje sa pomerne detailne tejto problematike. Avšak ani tu nie je na 100% jasné, či autorka práce naozaj diferencuje medzi učebnými štýlmi a stratégiami, o ktorých sa zmieňuje už v časti 1.2.1.2 a - nevieme či náhodou, alebo neporozumením termínu, ich uvádza aj v názve k obr. 1.3.1 (str. 80), hoci v záhlaví tabuliek sa hovorí o učebných štýloch. Bolo by preto vhodné, aby autorka práce zaujala svoje stanovisko k interpretácii a používaniu týchto dvoch pojmov, pretože opätovne aj v tejto kapitole je viac prevzatého ako vlastného a kapitole chýba usúvzťažňujúci záver, zhrnutie východísk, ktoré budú aplikované vo výskumnej časti.

Druhá časť práce prezentuje autorkin originálny výskum zameraný na porovnanie výsledkov prezenčnej a e-learningovej formy vzdelávania vo vysokoškolskej príprave študentov anglického jazyka v závislosti od ich učebných štýlov, ako aj preferencie formy

štúdiá od učebného štýlu študenta. Autorka si precízne stanovila metódy, ciele a hypotézy svojho výskumu, premenné ktorých operacionalizovala použitými štatistickými nástrojmi, aby sa dopracovala ku kategorizovateľným a merateľným ukazovateľom. Zistenia ku ktorým vo svojom výskume dospela sú veľmi zaujímavé a mnohé z nich - v prípade ich praktickej aplikácie, môžu mať pozitívny dopad na prax vyučovania cudzích jazykov. Výsledky svojho výskumu detailne analyzovala a interpretovala, názorne a prehľadne zobrazila v tabuľkách a grafoch. Menším nedostatkom je len tá skutočnosť, že výskum realizovala s obmedzeným počtom účastníkov výskumu (kontrolná skupina - 54 študentov, experimentálna skupina - 25 študentov), čo nedovoľuje považovať výsledky, ku ktorým prišla za dostatočne preukazné a reliabilné. Išlo však iba o istú sondu do tejto problematiky a veríme, že autorka bude v tejto práci pokračovať.

Z hľadiska formálneho spracovania práce, napriek precíznosti autorky pri spracovaní svojho výskumu, nemôžeme nepoukázať aj na niektoré nedostatky technického charakteru. Veľmi neprehľadné a nekonzistentné je uvádzanie jednotlivých kapitol a podkapitol - ten istý font, to isté písmo (porovnaj napr.: s.19), navyše v prvých dvoch kapitolách aj podkapitoly sú uvedené kapitálkami, ale v tretej kapitole sú už podkapitoly uvedené malými písmenami. Podobne zarážky v texte sú raz uvádzané malým začiatočným písmenom (napr.: s. 12, 20, 33, 94), inokedy veľkým začiatočným písmenom (napr.: s. 21, 51, 74), resp. sa písmená aj v jednom bloku striedajú (napr.: s. 38-39). Nenáležite autorka používa výraz „jedná sa“ (napr.: s. 14, 59,82, 101) namiesto „ide o“. Nedôsledná je tiež pri písaní malých a veľkých písmen v takých výrazoch ako e-learning/E-learning/e-Learning (napr. s. 45, 47), Wikipedia/wikipedia (napr.: s. 61) a Chi-kvadrát/chi-kvadrát/chí-kvadrát (napr.: s. 102). Pri niektorých obrázkoch, tabuľkách a grafoch chýba číslo a popis (napr. s. 17, 18, 46,), niekde sa opakujú časti textu (napr. s. 23, resp. detto text na s.22 a s.36). Chýbajúce zdrojové údaje v *Použitej literatúre* (Adrich, 204 - s. 33, Cuthell, 1999 - s. 43, Kvašňák - s. 74, Kolb, 1985 - s. 80, Sethy et al., 2008 - s. 34), odkaz na neexistujúcu kapitolu 4 (na str. 95), alebo neexistujúce „testy v kapitole 1.3.1“ (s. 98), redundantné slovo „výborne“ v kolonke „Spolu“ v tabuľke 2.1.2 (s. 102), nekonzistentnosť skratiek KS/KO, RO/RP v tabuľke 2.1.36 a vo vysvetlivkách pod tabuľkou, (s. 130), viaceré preklepy a nesprávne pádové koncovky tiež nie sú najlepšou vizitkou technického spracovania práce.

Odhliadnuc však od formálnych technických chýb spracovania práce a niektorých pripomienok a výhrad k teoretickej časti práce, by sme chceli ešte raz vyzdvihnúť originálny výskum habilitantky a jeho precízne spracovanie. Prezentovaný výskum prináša nové didaktické podnety nielen pre výučbu anglického, resp. cudzieho jazyka, ale pre celú oblasť odborovej didaktiky. V prístupe k spracovaniu predmetnej problematiky vidieť autorkino zaniehanie pre túto prácu. Na základe posúdenia jej habilitačného spisu ako aj habilitačnej práce navrhujem, aby **PaedDr. Ivane Cimermanovej, PhD.** bol po úspešnej obhajobe habilitačnej práce udelený vedecko-pedagogický titul „**docent**“ v študijnom odbore 1.1.10 Odborová didaktika.